

POSUDEK VEDOUcíHO DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno diplomanta/diplomantky:	Ondřej Spousta
Téma práce:	Pronikání práva Evropské unie do právních rádu členských států Evropského sdružení volného obchodu
Rozsah práce:	
Datum odevzdání práce:	

1. Aktuálnost (novost) tématu

Téma Evropského sdružení volného obchodu a v této souvislosti i vztah států Evropského hospodářského prostoru a Švýcarska s Evropskou unií se stal aktuálním v souvislosti s Brexitem, kdy se uvažovalo o formách další spolupráce Spojeného království s Evropskou unií. Toto téma je i s ohledem na neznalost vztahů těchto států s Evropskou unií i v současné době často zneužíváno v politickém diskursu v souvislosti v požadavky na vystoupení České republiky z Evropské unie. Nicméně v současné době je třeba analyzovat možnosti spolupráce s Evropskou unií i v jiném kontextu, pro ty státy, které aspirují na členství a dosavadní model partnerství a postupného začlenění do vnitřního trhu bez příslibu členství pro ně není optimální.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Zvolené téma jde náročné zejména proto, že jde o problematiku poněkud méně traktovanou v odborné literatuře, tím spíše v literatuře české, a proto je naprosto nezbytné pracovat především se zahraničními prameny.

3. Formální a systematické členění práce

Práce je vnitřně logicky členěna a po formální stránce odpovídá požadavkům kladeným na diplomovou práci

4. Vyjádření k práci

Při volbě tématu, jak autor uvidí i v původu práce, byla inspirací jednak absentující analýza těchto vztahů mezi státy EHP, Švýcarskem a EU v v odborné české právní literatuře ale i její zkrácené traktování v prostoru politického diskursu. V současné době tak ESVO tvoří následující země - Island, Lichtenštejnsko, Norsko a Švýcarsko. První tři z uvedených států upravily následně své vztahy s EU v rámci Dohody o Evropském hospodářském prostoru, Švýcarsko tak učinilo prostřednictvím souboru bilaterálních dohod. Analýza smluvních vztahů v rámci dohody EHP i

specifického postavení Švýcarska se sutur podrobně v práci zabaví. Jak správně uvádí, uvedené státy neaspírují dna členství v EU, jejich právní systémy jsou ale v řadě oblastí, zejména v oblasti vnitřního trhu s právem EU úzce provázány.

Diplomová práce je členěna do tří kapitol. **První kapitola** se zabývá obecně dohodou ESVO, která sdružuje všechny uvedené státy, **druhá kapitola** se zabývá režimem Dohody o Evropském hospodářském prostoru, jejímiž smluvními stranami jsou, kromě Evropské unie a jejích členských států, Island, Lichtenštejnsko a Norsko. **Třetí kapitola** se věnuje švýcarským bilaterálními smlouvami s Evropskou unií. Autor se v jednotlivých kapitolách práce květuje historickému vývoji, institucionálnímu a právnímu rámci těchto smluv a následně i procesu přejímání unijního právních řádů jednotlivých států ESVO. V **závěru** se autor věnuje hodnocení těchto režimů a jejich vzájemnému srovnání.

Autor ve své práci čerpá z bohatých, především cizojazyčných zdrojů a je třeba ocenit, že se opírá i o relevantní judikaturu, která též není v českém jazyce většinou dostupná. Práce představuje ucelený a systematický přehled o vzájemných smluvních vztazích mezi Evropskou unií a uvedenými smluvními státy, analyzuje aplikaci těchto smluv i vzájemný vztah mezi unijním právem a vnitrostátními právními řády tak, způsob transpozice a implementace unijních předpisů. Z hlediska právní analýzy považují za přínosné především pasáže práce věnované přednosti unijního práva před vnitrostátním právem smluvních stran, např. protokol 35 k dohodě ESVO (viz str. 46 práce), které vyvracejí mnohdy laické představy o vztahu právní EU k právu těchto států. Přínosné jsou i příklady transpozice některých unijních předpisů. Autor v této souvislosti odkazuje i na relevantní judikaturu soudu ESVO. Zajímavé jsou také dílčí závěry hodnotící oba modely integrace, kde autor vychází nejen z odborné literatury, ale i ze své vlastní analýzy a konečně závěrečné srovnání, kde autor uplatňuje i své vlastní názory na další možnou dynamiku analyzovaných vztahů.

Na závěr bych doplnila několik dílčích připomínek. Poněkud mne zarazilo užívání některých pojmů (např. přebírání práva), i když je není možné považovat za nesprávné. V úvodu práce autor poukazuje na užívání legislativních zkratk týkajících se států EHP a Švýcarska. V této souvislosti ho mohu ujistit, že volba těchto legislativních zkratk je vedena snahou zjednodušit strukturu zákona a neopakovat výčet těchto států v každém relevantním ustanovení, a to pouze v oblastech, kdy postavení subjektů těchto států se stejně jako postavení subjektů členských států a subjektů EU. V tom odkazují na legislativní pravidla vlády a relevantní důvodové zprávy. To, že běžným adresátům není tento vztah při pouhém čtení právního předpisu jasný, není otázkou legislativní zkratky, ale obecné malého povědomí o vztahu mezi státy EHP a Švýcarska a Evropské unie. Také z tohoto důvodu považují hodnocenou právě za přínosnou.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Autor splnil stanovený cíl práce, který spočíval především v analýze a deskripci mechanismu vztahu mezi právem Evropské unie a práce členských států ESVO
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Vzhledem k výše uvedené skutečnosti o poměrně sporadické analýze otázek spojených s ESVO v české odborné literatuře musel autor pracovat se zahraničními prameny, na které odpovídajícím způsobem odkazuje
Logická stavba práce	Práce je vnitřně logicky členěna
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Viz výše práce se zahraniční literaturou
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Analýza vzájemného vztahu mezi EU a ESVO a právního rámce těchto vztahů odpovídá požadavkům kladením na diplomovou práci
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Práce má odpovídající grafickou úpravu
Jazyková a stylistická úroveň	Práce má dobrou jazykovou úroveň

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Bylo by zajímavé se zamyslet nad otázkou perspektivy podobného smluvního vztahu mezi státy aspirujícími na členství v EU jako pokračování smluv o partnerství a spolupráci. I když tyto smlouvy perspektivně směřují k zapojení do vnitřního trhu, neobsahují perspektivu členství v EU, což se jistě v současné politické situaci pro dotčené země ukázalo jako frustrující. Některým těmto státům (Moldavie) byl již udělen kandidátský status, i když původní koncepce ze strany EU Romu nenasvědčovala. Jak změnila současná politická situace postoj k otázce členství na obou stranách?

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Práci doporučuji k obhajobě
Navržený klasifikační stupeň	Výborně

V Praze dne 12, listopadu 2022

doc. JUDr. Lenka Pítrová
vedoucí diplomové práce